

TĚŠÍNSKÝ

BOŽKOPIS

V HARMONII S PŘÍRODOU

**IGELITOVÉ
TAŠKY** aneb
každodenní
ekologická
katastrofa

**THE
ECOLOGY OF
TEHNOLOGY**

PŘELIDNĚNÍ

ROZHOVOR s paní prof.
Jarmilou Kudělovou

TÝM BOŽKOPISU

Šéfredaktorka

Klára Moravcová

Redaktoři

Klára Černožorská

Magdaléna Bilková

Katka Szymeczková

Adéla Kelnerová

Kateřina Gančarčíková

Hana Mrowiecová

Valerie Pavlincová

Ema Nogawczyková

Grafické zpracování

Kamila Sikorová

EDITORIAL

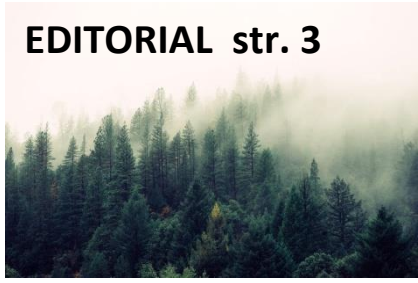
Obyvatelé Země, slyšte,

přichází jaro. Astronomicky už tady sice nějakou dobu je, ovšem teploty se zvyšují plíživě. Roztávající sníh odkryl nepořádek, který jsme během zimy stihli vhodit do zasněžených trávníků - však se to rozloží ... A přátelé, máme se za co stydět! Stovky pytlů odpadků, které každoročně pracovníci SÚS vyberou z příkopů podél silnic a dálnic, se jeví jako nepříliš správná dekorace. A co je nejhorší, množství odpadků se rok od roku zvětšuje.

Všichni jsme obyvateli jedné planety, té, která už několik desítek let volá o pomoc. Řešení našeho problému je téměř primitivní, jen je třeba překonat lidskou lenost a pohodlí a plastový kelímek odnést o pár kroků dál a vhodit do žluté popelnice. O zbytek se postarají organizace pro separaci a recyklaci plastů a pak... stop, stop - příliš chemie!

Proto vás prosím, abyste se nad problémem životního prostředí zamysleli, alespoň něco málo pro naši planetu udělali a částečně ji ulehčili od toho sedmimiliardového nákladu, který ji tíží na bedrech.

Klára Moravcová
šéfredaktorka

OBSAH našeho speciálního **ECO** vydání

THE ECOLOGY OF
TECHNOLOGY str. 6

IGELITOVÉ TAŠKY
aneb každodenní
ekologická
katastrofa str. 9

„Zírou vejst“ str. 10

Přelidnění
str. 12

DIY pro pořádek v tašce str. 14

Uklidme svět

STR. 16

ROZHOVOR

Paní profesorka

Jarmila

Kudělová

str. 18

Lovec str. 21

Jsi - báseň str. 22

CYKLUS RECEPTY K TABULI

Býčí žlázy s paní Belanovou

str. 23

TOP5 playlist str. 26

KOMIKS DNE str. 31

ANKETA str. 28

KŘÍŽOVKA PRO VŠECHNY str. 32

HLÁŠKY UČITELŮ str. 33

THE **ECOLOGY** OF TECHNOLOGY

Klára Černohorská

Facebook, Instagram, Twitter, Snapchat. Nic nového? Tak znovu. Facebook, Instagram, Twitter a Snapchat. Schválně, kolik z vás se už do tohoto začarovaného kruhu dostalo? A jak dlouho jste se v něm motali? O času stráveném na sociálních sítích moc nemluvíme. Stěžujeme si, jak máme školu, osobní život a koníčky stíhat. Přitom se ale přece musíme podívat na

stories od přátel, musíme se ujistit, že Donald Trump zase nepřidal na svůj Twitter něco chytrého, a běda, jestli neodpovíme kamarádce do 20 minut... to pak přijíždějí policajti a hledají naše mrtvé tělo někde v příkopu, neboť jiné vysvětlení, proč zrovna nejsme online, prostě neexistuje. Ano... někdy to opravdu může vypadat, že jsme na těch telefonech docela závislí. My, mladá generace, se bráníme. Jdeme přece

THE ECOLOGY OF TECHNOLOGY

s dobou a ta přesně tohle vyžaduje. Jó, jestli tomu babička nerozumí a myslí si, že nám obrazovka jen vymývá mozky, je to její věc. Ale co když je v tom alespoň kousíček pravdy?

Na dnešní pokrokovou technologii je třeba pohlížet jako na oheň. Je to dobrý sluha, ale zlý pán. Problémem je, že zatímco u ohně můžeme docela jednoduše poznat, jestli nás hřeje, nebo jestli nám zrovna pálí základy domu, technologie tu hranici moc zřetelnou nemá. A právě tímto se organizace THE ECOLOGY OF TECHNOLOGY zabývá. Jejím cílem je přimět lidi, aby se zamysleli, zda technologické vymoženosti slouží jim, nebo zda je tomu naopak. Razí názor, že i když nám mají všechna inovátorská udělátka usnadnit život, nemusí to nutně znamenat, že nás dělají šťastnějšími. Vznik organizace je reakcí na stále se zvyšující riziko závislosti na mobilních telefonech. Věděli jste, že se (podle studie provedené společností Deloitte) Američan ve věkové kategorii 18-24 koukne na mobil průměrně 74x za den? Toto číslo se přitom každý rok zvyšuje... Jak se tedy máme technologiím bránit?

THE ECOLOGY OF TECHNOLOGY sestavila 7 pravidel, která by nám měla pomoci držet naše chytré přístroje na uzdě... a nás vlastně taky. Představíme si ta nejdůležitější:

1. Re-set

Naše cesta začíná uvědomováním si veškeré technologie, která nás obklopuje. Kolik obrazovek máš teď v dohledu? Kdy jsi naposledy vypnul telefon na víc než 10 minut? Zamýšlíme se, uvědomujeme si, nastavujeme nový systém myšlení. Uděláme takový malý re-set v mozkovně.

2. Omezit

Potřebujeme tuhle novou appku? Je nutné reagovat na notifikaci? Musíš zapnout mobil a kouknout se na čas, když máš hodiny přímo před sebou na stěně? Omezovat náš digitální život může být pro některé docela oříšek. Pro začátek můžeme zkusit třeba nevytáhnout telefon během konverzace s další osobou. Překvapí vás, jak často se ta chytrá věčička objeví ve vaší ruce jakoby sama od sebe.

3. Zjednodušit

Když už se tedy bavíme o ekologické stránce věci... není na škodu se občas zarazit a zeptat se sám sebe „Je tohle to nejekologičtější řešení?“ Musím poslat dva emaily, nebo to můžu skrouhnout do jednoho? Třeba si s sebou nemusím brát telefon a tablet, ale stačí mi jen jedno. Hledejte to nejjednodušší řešení... ono si vás totiž samo nenajde.

4. Odpojit se

Vezměte si trošku digitální dovolené. Jeďte do přírody, někam, kde není wifi... nebo alespoň tam, kde od ní nevíte heslo.

Během těchto momentů v životě opravdu poznáte, jak moc jste na digitálním světě závislí.

Pokud se raději ani neodvažujete odjet někam dál, neboť zde je riziko, že nebudete moci sdílet svou fotku ranní kávy se všemi svými kamarády..., asi je právě nejlepší čas váš přístroj vypnout.

Jestli máte zájem dozvědět se další pravidla a rady, jak se nestát digitálním zombíkem, navštivte:
www.ecologyoftechnology.com

Zjistíte, co tato organizace dělá, a budete mít i možnost se připojit do systému. Ale pravda, pokud vycházíme z pravidel, která jsme se právě naučili, je tohle opravdu nutné?

Klára Černohorská

IGELITOVÉ SÁČKY

ANEB KAŽDODENNÍ
EKOLOGICKÁ TRAGÉDIE

Igelitové sáčky nebo tašky používáme skoro denně. Měli bychom být však opatrní s jejich spotřebou.

Zamyslete se nad tím, kolikrát jste s nimi bezmyšlenkovitě plýtvali. Jenom za rok prodá jedna nejmenovaná firma s potravinami až 27 milionů kusů těchto igelitových tašek.

Položme si otázku, jestli je toto všechno nutné. Proč by pro nás mělo být obtížné vzít si na nákup síťovku, nebo látkovou tašku? Rozhlédněme se například po ulici. Spoustu igelitových sáčků na stromech hzdí naši městskou zeleň. To není zdaleka největší problém, málokdo má každý den před očima přeplněnou skládku.

Podle mého názoru nařízené zpoplatnění igelitových tašek není dostatečný krok našich zákonodárců. Tašky se nepřestanou kupovat, ani kdyby se sebevíc zdražily.

Ničením životního prostředí zajišťujeme nepěknou budoucnost našim dětem. Zvířata tím trpí také, možná víc než my. Zvířata se nemohla rozhodnout, jestli si dneska vezmou igelitový sáček a za pár minut ho vyhodí do směšného odpadu. Zvířata si nemohou vybrat, jak budou žít. To lidé určují budoucnost naší planety. Nejmocnější tvorové planety přesto dokáží být bezmocní, když jde o ochranu životního prostředí. Cítíte se i vy bezmocní a všechno, co pro planetu děláte či neděláte, vám přijde zbytečné? Ostatní lidi možná nepřesvědčíte, aby chránili to nejdůležitější, co máme, ale můžete začít u sebe. I na jednom člověku záleží.

Až zase jednou půjdete nakoupit, můžete si vybrat mezi zakoupením vaší několikáté igelitky za týden a tou ekologickou cestou. Je jen na vás pro jakou cestu se rozhodnete.

Ema Nogawczyková

„ŽÍROU VEJST“

Určitě jste se už setkali s obrázky a videi, které zachycovaly moře plné PETek a mikrotenových sáčků, nebo mrtvé živočichy, kteří kvůli požití kousku plastu přišli o život. Plast je všude, obklopuje nás. Jeho mikroskopické částičky plavou v pitné vodě, dostávají se do těl ryb a jejich prostřednictvím i do lidského organismu. Jistým způsobem, jak odpad v životním prostředí eliminovat, je recyklace. Průměrný člověk ale

vyprodukuje tolik odpadků, že pouhá recyklace je na to krátká. A při tom by mohlo být řešení až překvapivě primitivní – odpad, a to nejen ten plastový, jednoduše neprodukovat. Touto myšlenkou se řídí lidé, snažící se o tzv. zerowaste způsob života. Tento životní styl získává stále více příznivců na celém světě. Dokonce i u nás, v České republice, se povědomí o zerowaste začíná pomalu šířit. Filosofie tohoto směru je jednoduchá - co nejvíce

**„ŽIVOT BEZ
PLASTŮ A OBALŮ.“
JE TO MOŽNÉ!**

zredukovat odpad, který vytváříme. V tom nám může pomoci pět základních pravidel. Tím nejvýznamnější z nich je pravidlo „odmítnout to, co nepotřebujeme“.

Hlavní je zamyslet se nad tím, co kupujeme a jestli by nebylo lepší to vlastně vůbec nekoupit.

Základem je preferovat výrobky nebalené, nebo jako obal potravin upřednostňovat sklo a papír před plastem. Ve větších městech dokonce vznikají tzv. bezobalové obchody, kde můžete potraviny či kosmetiku nakoupit do vlastních, znovu použitelných nádob. Dalším snadným krokem k redukci odpadu může být používání látkových tašek a pytlíků namísto těch plastových. Nejen že takto ulevíme životnímu prostředí, navíc taková látková taška bude vždycky vypadat lépe než igelitka ... Do základní výbavy „zirovejstáka“ * patří také lahev na vodu, znovupoužitelný kelímek na

kávu, nebo třeba domácí vermikompostér s žížalkami.

Nejde ale jen o obalový odpad. Velký podíl na tvorbě smetí a na plýtvání zdroji má i tzv. fastfashion, neboli „rychlá móda“. Velké módní řetězce neustále chrlí nové a „módnější“ oblečení, které je díky své nepřiměřeně nízké ceně kupováno ve velkém. Ve skříních tak jeden kousek oděvu střídá druhý a odpad vzniká jak na běžícím páse. A tím se vlastně dostáváme k tomu, proč je v našem okolí tolik zbytečného odpadu. Jako skoro ve všem má i v „obchodu s odpadem“ své dlouhé prsty byznys. Ve výrobě oblečení, obalu i v následném zpracování odpadu se točí velké peníze, kterých se podniky jen tak nevzdají.

Proto je jen na nás, na spotřebitelích, jak se k tomuto problému postavíme. A o to vlastně v tomto životní stylu jde. O změnu ve smýšlení společnosti a jejího pohledu na zacházení se zdroji.

Adéla Kelnerová

Kdo?

Co?

A jak?

„I přesto, že toto téma není v naší republice zvláště aktuální, myslím, že je dobré se o něm aspoň zmínit.“

PŘELIDNĚNÍ

Přelidnění je stav, kdy prostředí neposkytuje dostatek zdrojů pro obživu populace.

Pohled na růst populace obecně

Zajímavým faktem je, že lidská populace začala vzrůstat od konce období takzvané „černé smrti“ neboli morové epidemie, tedy od 14. století našeho letopočtu. Do té doby, a ještě dlouho po ní, nepřesáhl celkový počet lidí na planetě Zemi ani jednu miliardu.

Nejvyšší nárůst obyvatel je však zaznamenán až od 50. let 20.

století, především díky vývoji ve zdravotnictví a zemědělství.

Historické poznatky

Přelidnění Země bylo již starobylým tématem. Už Tertullianus, spisovatel žijící na přelomu 2. a 3. století, poznamenal: „Náš počet je břemenem pro náš svět, který nás stěží dokáže podpořit...“ Vtipné přitom je, že v té době žilo na Zemi pouze kolem 190 miliónů obyvatel!

Názor vědců?

Názory badatelů ohledně přelidnění se různí.

Podle jednoho se celosvětová porodnost snižuje, a to kvůli změně z 3,24 dítěte na ženu (v roce 1990) na 2,47 (roku 2009). Někteří odborníci tedy předpokládají, že se do budoucna světová populace stabilizuje.

V roce 2017 se však víc než třetina vědců oceněná Nobelovou cenou shodla na tom, že přelidnění a znečištění životního prostředí jsou dvě největší hrozby lidstva.

Sám Stephen Hawking poukázal na přelidnění jakožto na vážný problém. Podle jeho slov budou lidé v roce 2600 na planetě Zemi doslova namačkaní vedle sebe.

Zajímavá fakta na závěr

- Za účelem omezení růstu populace byla v roce 1979 v Číně zavedena politika jednoho dítěte. V roce 2015 byl ustanoven zákon, jenž povoluje mít v rodinách i dítě druhé.
- Počet studentů v Indii se rovná součtu populace Ruska, Pákistánu a Indonésie, tedy 445 miliónů.
- Kdyby byl Facebook zemí, byl by 3. nejvíce zalidněný stát na světě.

Kateřina Gančarčíková

DIY PRO VÁŠ POŘÁDEK V TAŠCE

Magdalena Bilková

Sáhněte si do duše a řekněte – kdo z vás nosí psací potřeby po kapsách, protože tu divnou věc jménem pouzdro ztratil už v páté třídě? No, není vás zrovna málo, vy nevinné duše.

A co PETky? Také jich máte plný pokoj a stále si svatosvatě

přisaháte, že je brzy vyhodíte? Nedělejte to. Proč? Hned vám to prozradím.

Jsem od přírody kutil a ráda saju svým blízkým krev tím, že pořád něco vytvářím. A tak jsem se jednou dostala ke stylovým pouzdrům z pet lahví. A protože nejsem jediný bordelář, co

má propisky a láhve všude, ráda se s vámi o tento nápad podělím.

Co potřebujete?

- 2 pet láhve
- nůžky
- zip
- tavicí pistol, nebo nastřelovačku
- zapalovač

Postup:

1. Obě pet láhve rozstříháme v polovině tak, aby byly vzniklé nádoby identické.

2. Zapalovačem lehce nahřejeme okraje, abychom alespoň částečně ztupili ostré hrany. Nesmíme však láhve nahřívat příliš dlouho, protože by se plast mohl zkroutit.

3. Pomocí tavné pistole, nebo nastřelovačky přilepíme zip k oběma okrajům lahví.

4. A máte hotovo!

Tip: Pouzdro si můžete různě vyzdobit, například za pomoci tavné pistole a provázku či využitím třpytek.

Poznámka šéfredaktora:

Máte rádi své zdraví? Jo?

Očividně ne, když tu stejnou láhev používáte stále dokola. Že je to ekologičtější? To možná ano, ale nám známé PET láhve jsou vyrobeny z Polyethylentereftalátu, z kterého je již při druhém použití do tekutého obsahu uvolňován BISFENOL A. Malé množství může váš život zkomplikovat astmatem, rakovinou či jinými poruchami vývoje. Nemluvte o teplém čaji.

Schválně, všiml si někdo z vás, že se flaška při plnění horkým obsahem scvrkává? No, tak teď už víte, jakou z mnoha látek jste i s lahodným nápojem vypili. Chuťovka. Ještě jednou uhodím na hřebíček, když řeknu, že se BISFENOL používá třeba i při výrobě elektroniky. Snad jsem vám vnuknula důvod, proč „PETky“ nepoužívat. Místo toho kupujte lahve z nerezové oceli a boxy na potraviny ze skla. Pokud kupujete plast, zkontrolujte recyklační číslo na spodu. Když je tam číslo 7, můžete předpokládat, že obal obsahuje BPA, pokud není výslovně napsán opak.

Uklidme svět, uklidme Česko je dobrovolnická úklidová akce, která probíhá na území celé České republiky (a dokonce na pár místech mimo ní). Jejím cílem je uklidit nelegálně vzniklé černé skládky a nepořádek.

Uklízíme všichni. Společně. V jeden den. Do úklidových akcí se zapojují lidé ze všech koutů České republiky.

Uklízejí školáci, politici, úředníci, skauti, děti z dětských domovů, vysokoškoláci, důchodci, programátoři, lékaři, prodavači, ekologové, turisté, pejskaři, pankáči ... Prostě všichni, na koho si vzpomenete. Uklízíme společně! A úspěšně.

Organizátoři mají "pod palcem" skupinku dobrovolníků.

Ti vyplní registrační formulář a na interaktivní mapě úklidů si vyberou jim nejvíce sympatickou skupinu, ke které se připojí. V termínu akce se pak sejdou na "místě činu" a uklidí. Společně.

Prvním krokem k tomu, abyste se připojili k chystanému úklidu, je vaše registrace. Abyste se mohli zařadit mezi dobrovolníky, vyplňte prosím formulář na této stránce: <http://www.uklidmecesko.cz>

V Českém Těšíně se dne 7. 4. pořádají hned dvě úklidové akce. Zájem je velký, kapacita je již plná. Ale nezapomínejte! Pro ty z vás, kteří mají touhu slova proměnit v činy, máme řešení! 14. 4. pořádají pánové Daniel Křenek a Petr Nestrašil další čistící akci!

„Jde o úklid zaměřený na prostor mezi základní školou Slovanskou a Cihelní ulicí, kde je dlouhodobý nepořádek.

Ačkoliv je to pěkný ostrov plný zeleně, je zaneřáděný odpadky. To chceme změnit.“

ZAPOJTE SE, STOJÍ TO ZA TO!

Klára Moravcová

Podrobnosti

Začátek akce: 14. 4. 2018,
9:00 hod.

Konec akce: 14. 4. 2018, 12:00
hod.

Sraz: Na parkovišti vedle školy
Slovanská

**Již přihlášených
dobrovolníků:** 10

Volná kapacita: 30

Čekáme právě na tebe!

Paní profesorka Jarmila Kudělová

Pro toto číslo jsem se rozhodla vydat rozhovor s paní profesorkou biologie, Mgr. Kudělovou. Jako na studenta na mě často tato profesorka působí až tajemným dojmem, proto jsem přivítala pozitivní náladu paní Kudělové a odvahu odpovídat na všechny otázky.

Jak se dnes máte?

Díky hezkému počasí a následujícím pěti dnům volna se cítím velmi dobře.

Jaké jste měla dětství?

Do osmi let jsem své dětství prožívala na sídlišti, následně jsme

se ale s rodiči přestěhovali na vesnici, kde jsem se sžila s prostředím. Měla jsem tam možnost bližšího kontaktu s přírodou, tak jsem s kamarády často chodívala do lesa. V zimě jsme naopak stavěli bunkry.

Měla jste v mládí nějakou oblíbenou hračku?

Hodně času jsem strávila na koloběžce, ale také jsem měla slabost pro napodobeniny hudebních nástrojů, i když jsem se na žádný hudební nástroj neučila hrát. Musím uznat, že toho docela lituji.

Kým jste chtěla být, když jste byla malá?

V určité fázi svého dětství jsem chtěla být archeoložkou, ale potom jsem si vyvinula lásku k přírodě, takže mé budoucí kroky směřovaly k přírodním vědám.

Kdo vás v životě nejvíce ovlivnil?

Hodně to byli rodiče, kteří mě podpořili ve vztahu k přírodě a živým tvorům. Dále velkou roli hráli profesor češtiny a profesor dějepisu z gymnázia v Třinci, kde jsem studovala, ale také třídní učitel, který nás bral na konci roku na školní výlety, které v té době byly vícedenní. Na těchto výletech jsem měla možnost poznat zajímavé regiony České republiky. Také tamější bioložka mě insirovala k studiu přírodních věd.

Kdybyste mohla dělat jakoukoli jinou práci, jaká by to byla?

Být profesorkou na gymnáziu mě dostatečně naplňuje. Kdybych ale měla uvést jinou variantu, zvolila bych povolání, kde je třeba využít organizační schopnost, nebo naopak třeba péče o zvířata, práce na farmě, nebo provozování penzionu s farmou v duchu agroturistiky.

Kde se vidíte za deset let?

To nedokážu odhadnout, takto daleká budoucnost je pro mě velmi vzdálený horizont.

Jaká byla Vaše nejzvláštnější zkušenost se žáky?

Ještě když jsem působila na základní škole, prožila jsem zvláštní 1. duben. V ten den jsem přišla do třídy a všechno bylo v rozkladu. Chyběla třídnice, byla demontovaná židle a další atributy, se kterými se nedalo vybudovat vyučovací hodinu. Nenechala jsem se ale vyvést z míry a společnými silami jsme tu situaci zvládli. Dále jsem prožila i spoustu zajímavých okamžiků s žáky na exkurzích a výletech.

„V klidu domova si pouštím vážnou hudbu..“

Co děláte ve volném čase?

Ráda chodím celoročně do přírody, neodradí mě ani špatný počasí či nepohoda. I když zrovna není venku ideálně, dá se s učitou výbavou vyjít do přírody a užít si ji. I zdánlivě neatraktivní období, např. pozdního podzimu, nebo časného jara, může být zajímavé a dá se v něm najít spoustu pozoruhodných jevů.

Jakou hudbu posloucháte?

V klidu domova si pouštím vážnou hudbu, poslední dobou také elektroakustickou hudbu. V autě poslouchám rádiové odrhovačky, čímž se snažím překovat stání v zácpě, nebo

dopravní komplikace.

Jaká je Vaše oblíbená kniha?

Co se týká beletrie, tak mám ráda tvorbu spisovatele jménem Gabriel García Márquez, konkrétně jeho knihu “Sto roků samoty”, je to má oblíbená. Kromě toho se v této době probírám atlasem fauny České republiky, což je zcela nová knížka. V tomto 600stránkovém atlasu je zpracována veškerá fauna České republiky, což shledávám jako velmi zajímavou a dobrou publikaci.

Děkuji za rozhovor

Anna Murycová

LOVEC

Noční vánek si lehce pohrává s vysokým porostem. Tráva tiše zpívá svůj šumivý hymnus. Dnes bude prolita krev. On přichází.

Těžký krok, mohutné tělo, ostrý pohled. Blíží se k místu, kde kořist viděl naposledy a čeká. Je to zlé místo.

Vše to začalo, když se měsíc vyhoupl nad hlavy. Tráva nedaleko se zlomila pod tíhou srny. Kamínky se pohnuly ve změti prachu. Lovec ji pozoroval. Svalnaté, avšak štíhlé nohy se opatrně pohybovaly. Srst se leskla. Ta krása zvířete ho nadchla. Dneska ji dostane. Napnul tětívu. Uši kořisti zpozorněly, oči uviděly nebezpečí schované za stromem. Jejich pohledy se na vteřinu střetly.

Srna ladně vyskočila z křoví a peláší pryč. Nechává za sebou jen zvířecí pach a otisk kopýtek. Utíká, co jí síly stačí, kličkuje v zákeřném trnitém porostu, probíhá chladnými tuňkami. Lovec je jí ovšem v patách, když v tom... se oba zastaví. Zvíře věští, ale vítr nespolupracuje. Nozdry, pravidelně se rozšiřující po vytrvalém běhu, nezachytily nebezpečí za šípkovým keřem. Hruď se jí zdvihá, je unavená. Pozdě na jakýkoliv úprk. Tělo tiše klesá do mechu a kapradí. Zlatá záře divokých očí pohasla.

Noční vánek si lehce pohrává s vysokým porostem. Tráva tiše zpívá svůj šumivý hymnus. Dnes byla prolita krev. On odchází.

JSI

Jsi

Magdalena Bilková

Jsi ohněm, sžiravým plamenem,
malou pálivou divnovílou, jež silou své záře
z otroka stává se pánem, nejvzácnějším pokladem,
milovaným nepřitelem, kterému nepohlédneš do tváře.

Jsi vodou, nádhernou paní z křišťálu,
která nasytí i žíznící zatracené.
Jsi životem a smrtí v jediném taláru,
prvotní zázraky jsou v tobě uzamčené.

Jsi zemí, matkou našeho života,
laskavou náručí tišící choré.
Ukryváš poklady, jsi poddaný i vévoda,
jsi starší než mudrci a krásná jako koré.

Jsi vzduchem, lehčí než peří,
tvá duše i srdce milují bez ohledu na viny.
Bez námahy neseš ty, jenž věří,
ničíš kameny a tvoříš krásu i milníky.

A onen záhadný, nikdy nespátřený, pátý element?
Tím jsi přece Ty, má drahá, Ty sama.
Slyšená hluchými a slepými viděná, labyrint
skrývající vše, z hvězd jsi vytesaná.

CYKLUS

RECEPTY K TABULI

SMAŽENÉ BÝČÍ ŽLÁZY

Již počtvrté vám přinášíme unikátní gastronomické speciality profesorů naší školy. Tentokrát jsme si přizvali paní profesorkou Belanovou, která určitě ochutnala nějakou specialitu.

Jaká byla ta nejzajímavější? A která jí nejvíce chutnala? To vše se dozvíte v tomto článku!

Ne jsem se jistá, zda je to pokrm nejzajímavější, ale je krajový a velice chutný, byť pro některé trochu kontroverzní. Žlázy se dají smažit v trojobalu, nebo také grilovat. Obojí je velice chutné a snadné i pro kuchaře – amatéry. A kdo nechce stát nad sporákem, nebo grilem? Seženete je již hotové například na Slezských dnech v Lomné... Dobrou chuť!

PÁR ODPOVĚDÍ PANÍ PROFESORKY NA ZVÍDAVÉ OTÁZKY:

Jaký největší úraz jste zažila v kuchyni při vaření?

Naštěstí žádný. Jen obvyklé drobné řezné ranky při krájení či drobné popáleniny rukou z neopatrnosti.

Jaký názor máte na vegetariánství a veganství?

Já jsem rozhodně všežravec, a když o tom tak uvažuji, tak možná hlavně masožravec. Takže mi alespoň více zbude. Jinak ale myslím, že každý z nás je stavěný na nějaký druh stravy, která mu i jeho tělu

prostě vyhovuje, takže když si někteří lidé tento či jiný druh stravy zvolí, ať to tak mají, ale ať mi to hlavně nikdo nenutí. Také obdivuji všechny, jež se dokázali, ať už v zájmu svého vlastního zdraví či v zájmu zvířat, přírody... v jídle jakkoli omezit, mně osobně to připadá jako veliká oběť.

Kolikrát denně si dopřáváte kávu? A jaký druh máte nejraději?

Mnohokrát a kdykoli podle času a chuti, takže to nemám ani spočítané. Káva u mě již dávno ztratila ony jí prisuzované povzbuzující či spánek zahánějící vlastnosti – a tedy jako u každého závislého se u mě její dávky s přibývajícimi léty jen zvyšují. Pokud si chci vytvořit zvláštní a skoro slavnostní atmosféru, dám si nejraději „latté“, a to na

nějakém krásném, prosluněném místě – takovou událost mám pak s daným místem nerozlučně spojenou /Kunsthistorisches Museum – Vídeň, Stefansplatz – cukrárna přímo na náměstí,

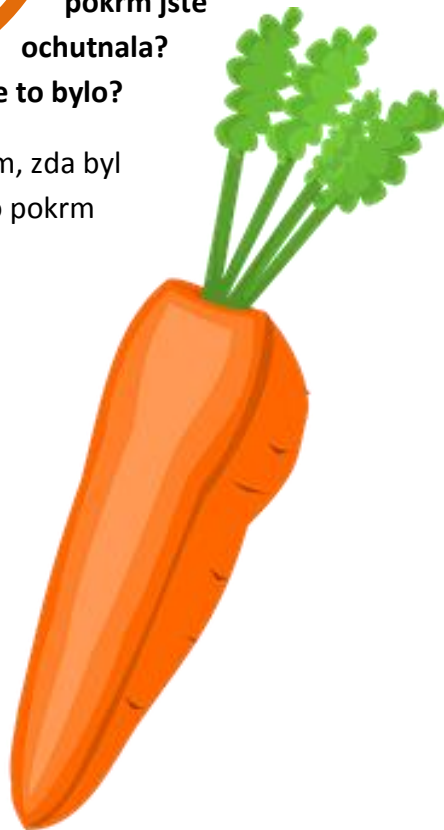
starodávná Kyperská kavárnička v Nikósii Na to vše ráda vzpomínám/.

Jaký opravdu nejpodivuhodnější pokrm jste ochutnala?

A kde to bylo?

Nevím, zda byl tento pokrm

„...mrtvou robotničku házel po kamenech na pláži..“

nejpodivuhodnější, ale pro mě osobně

nejnezapomenutelnější. Je to totiž již více než 20 let, co jsem byla na dovolené v Řecku, a přítel jednoho dne ulovil chobotničku.

Místní mu poradili, že před pečením na ohni je třeba ji pořádně naklepat. Jelikož jsme s sebou neměli žádné kuchyňské nářadí, vyřešil to přítel tím, že mrtvou chobotničku házel po kamenech na pláži, ta se vždy rozplácla a zase srazila do téměř původního tvaru, jako gumová hračka. Nemohla jsem se donutit chobotničku pozřít, ale pod tíhou okolností jsem byla nucena jedno sousto zkusit. S pocitem zhnusení jsem ho raději rychle celé bez kousání polkla a chobotnička mi za to rozškrábala celý jícen – cítila jsem toto sousto snad ještě celý den, jak pomalu jako nadrozměrný náklad putuje mými dutinami.

A poslední otázka, která se netýká kuchyně. Co Vás inspirovalo ke studiu společenských věd?

Neměla jsem asi žádnou konkrétní inspiraci, o které bych věděla. Snad to byla Hegelovská zákonitá a logická nevyhnutelnost, či naopak Schopenhaerova nesmyslná nahodilost. Osobně jsem neměla jasno v tom, zda studovat jazyky, chemii či společenské vědy – bavilo mě vícero předmětů.

Nakonec jsem si vybrala studium filozofie, ale rodiče trvali na tom, ať dělám něco pořádného, takže jsem přibrala němčinu. V porevolučních letech, ve druhém ročníku mého studia, obor změnili na učitelský, a tak jej tedy ráda učím.

Děkujeme paní profesorce za nejzajímavější recept, který jsme tu měli, a těšíme se na další příležitosti k rozhovoru!

Klára Moravcová

NIKČA A JEJÍ TOP5 PLAYLIST

Hudbu poslouchá každý. Ovšem platí pravidlo: „Co člověk, to jiný styl“. Přesně toto platí i pro muziku. Požádali jsme tedy Nikču Cieslarovou z 3. A, aby nám představila svůj Hvězdný playlist aneb Hudbu pro všechny příležitosti.

Kategorie:

- Deep song
- Píseň, kterou si zpívám ve sprše
- Já tak rád trsám, trsám!
- Když se učím
- Srdcovka

One more light – Linkin Park

Linkin Park je americká rocková až metalová hudební skupina, která v roce 2017 vydala album *One more light* a v něm i stejnojmennou píseň, která se ovšem výrazně odklání od toho, na co jsme u kapely zvyklí. Píseň s posláním lásky i přes ztrátu milovaného je velice emotivní a sálá z ní smutek.

*...Who cares if one more light
goes out?
In the sky of a million stars It
flickers, flickers
Who cares when someone's time
runs out?
If a moment is all we are We're
quicker, quicker...*

Cake by the ocean – DNCE

Energetická funk-rocková skupina by určitě měla být součástí playlistu pro dobré dny. Zvláště videoklip odehrávající se na prosluněné pláži pak navozuje pořádnou letní náladu.

*Talk to me baby
I'm going blind from this sweet,
sweet craving, whoa
Let's lose our minds and go
fucking crazy
Ah ya ya ya I keep on hoping
We'll eat cake by the ocean*

Uptown funk – Bruno Mars

Bruno Mars – kdo ho nezná, dělá chybu! Tento snědý Američan svými boky (made in Hawaii) roztancuje tebe, tebe i tebe! Uptown funk you up!

*...Called a police and a fireman
I'm too hot (hot damn)
Make a dragon wanna retire man
I'm too hot (hot damn)
Say my name you know who I am
I'm too hot (hot damn)
Am I bad 'bout that money,
break it down...*

Hold back the river – James Bay

Britský zpěvák, textař, a hlavně sexy kytarista s dlouhými vlasy

a kloboukem – to je James Bay. Jeho indie-rockovou hudbu ani slovy popsat nedokážu. S Nikčou se určitě shodneme, když řeknu, že se jedná o píseň, o kterou by NIKDO neměl přijít.

*...Hold back the river, let me
look in your eyes
Hold back the river, so I
Can stop for a minute and be by
your side
Hold back the river, hold
back...*

Perfect – Ed Sheeran

Ed Sheeran, všichni ho známe. Angličan, jehož zrzavé vlasy prozrazují irský původ, dokáže rozněžnit nejen slečny. Bohužel, tento sympaťák je již zasnoubený. Pro svou milovanou napsal tuto píseň, která mi množstvím lásky v textu způsobuje husí kůži.

*...Baby, I'm dancing in the dark
with you between my arms
Barefoot on the grass, listening to
our favourite song
When you said you looked a mess,
I whispered underneath my breath
But you heard it, darling, you look
perfect tonight...*

Klára Moravcová

ANKETA

Dne 14. března jsem se vydala na dobrodružnou výpravu s cílem položit na chodbě naší školy svým spolužákům několik otázek. Jelikož téma nového čísla Božkopisu je Ekologie, byly i mé otázky zaměřeny na postoj spolužáků k přírodě a jejich zdraví.

1) Žijete zdravě? Co si myslíte, že byste ještě mohli pro své zdraví udělat?

Teodor H. (KA) – Jo, žiju! Vyhýbám se polotovarům, a tak ... Měl bych víc cvičit.

Pavel R. (KA) - Určitě, snažím se. Žádní krabicoví hnusáci! Ale chtělo by to víc zdravé stravy.

Nikola N. (PA) - Asi jo - sportuji. Měla bych víc jíst ovoce.

Rozárie S. (PA) - Myslím, že jo, sportuji. Chtěla bych jíst zdravěji.

Martin O. (Ok A) - Snažím se. Cvičím a snažím se jíst dostatek všech živin (hlavně bílkoviny). Měl bych přestat jíst chipsy, i když je nemám nijak často.

Julie B. (3. A) – Jo, žiju. Cvičím, snažím se jíst zdravě, ale mohlo by to být ještě lepší.

Mgr. Kudělová - Snažím se o zdravý životní styl, ale prostředí, které nás zde obklopuje, má pravděpodobně negativní účinky na zdraví. Snažím se sportovat a aspoň částečně ovlivnit svoji výživu. A co dělat víc?

2) Třídíte odpad?

Teodor H. (KA) - Snažím se, no.

Nikola N. (PA) - Ano.

Pavel R. (KA) - Moc ne.

Martin O. (OkA) - Ano.

Rozárie S. (PA) - Ano.

Julie B. (3. A) - Ano.

Mgr. Kudělová - Třídím klasicky papír, plast a sklo, dále také baterie a jiný nebezpečný odpad. Zbytky z domácnosti nebo zahrady pak dáváme na kompost.

3) Do školy chodíte pěšky, nebo jezdíte nějakým dopravním prostředkem?

Teodor H. (KA) - Vlákem.

Pavel R. (KA) - Pěšky.

Rozárie S. (PA) - Autem.

Nikola N. (PA) - Někdy autem, někdy autobusem.

Martin O. (OkA) – Záleží - pěšky, nebo autem. Podle toho, jak stíhám.

Julie B. (3. A) - Musím autem.

Mgr. Kudělová - Z časových důvodů musím autem, ale je mi jasné, že tím razantně zvětšuji svoji ekologickou stopu.

4) Jak pomáháte přírodě?

Teodor H. (KA) - Nevyhazuju odpadky na ulici.

Pavel R. (KA) - Taky nevyhazuju odpadky okolo.

Rozárie S. (PA) - Dávám zvířatům jídlo do krmelce.

Nikola N. (PA) - Nevyhazuju odpadky tam, kam nepatří.

Martin O. (OkA) - Třídím odpad.

Julie B. (3. A) - Třídím odpad.

Mgr. Kudělová - Každoročně věnuji určitý finanční obnos na nějaký ekologický projekt. Loni jsem podpořila monitoring velkých šelem v České republice.

5) Co je podle vás největší globální problém týkající se přírody?

Teodor H. (KA) - Znečištění přírody.

Pavel R. (KA) - Kácení deštných lesů a vypouštění nebezpečných látek do vody.

Rozárie S. (PA) - Znečištění ovzduší.

Nikola N. (PA) - Smog.

Martin O. (OkA) - Řekl bych, že nakládání s odpadem, které úzce souvisí s kácením deštných pralesů.

Julie B. (3. A) - To netuším.

Mgr. Kudělová - Za závažné problémy považuji kácení pralesů, rozšíření plastů ve vodách (hlavně plastové kroužky, do kterých se chytají ryby) a v podmínkách ČR pak fragmentaci krajiny.

Tak a tady to máte. Shrňme-li tuto minianketu, zjistíme, že základ zdravého životního stylu je především pohyb a zdravá strava a že všichni dotazovaní se alespoň snaží žít zdravě. Ne vždy je to ovšem možné. Stejně je to i s pomocí přírodě. Za takový základ můžeme považovat třídění odpadu a vyhazování odpadků tam, kam patří. I tak se před námi nachází spousta problémů, na kterých se dá shodnout a kterým musíme čelit, zvláště znečištění přírody a kácení lesů.

Valerie Pavlincová (KA)

KOMIKS DNE

RYBA RYBĚ O... RYBĚ?

TEN MŮJ MĚ VŮBEC NEPOSLOUCHA!
S NICÍM MI NEPOMŮŽE A NIKDY
NENÍ DOMA...

JÁ MÁM ZASE POCIT,
ŽE JSEM NAŠLA
TOHO PRAVĚHO!
NEREPTÁ,
KDYŽ
MLUVÍM,
TAK
NEPŘERUŠUJE,
NIKAM NECHODÍ,
NEDĚLÁ
NEPOŘÁDEK...
NO PROSTĚ
NADHERA!

A KDE SE DAJ TAKOVÍ
CHLAPÍ SEHNAT?!

MYSLÍM SI, ŽE POCHÁZÍ Z
POVRCHU. ASI TAM MÁJÍ
LEPŠÍ VÝCHOVU.

POZDĚJI

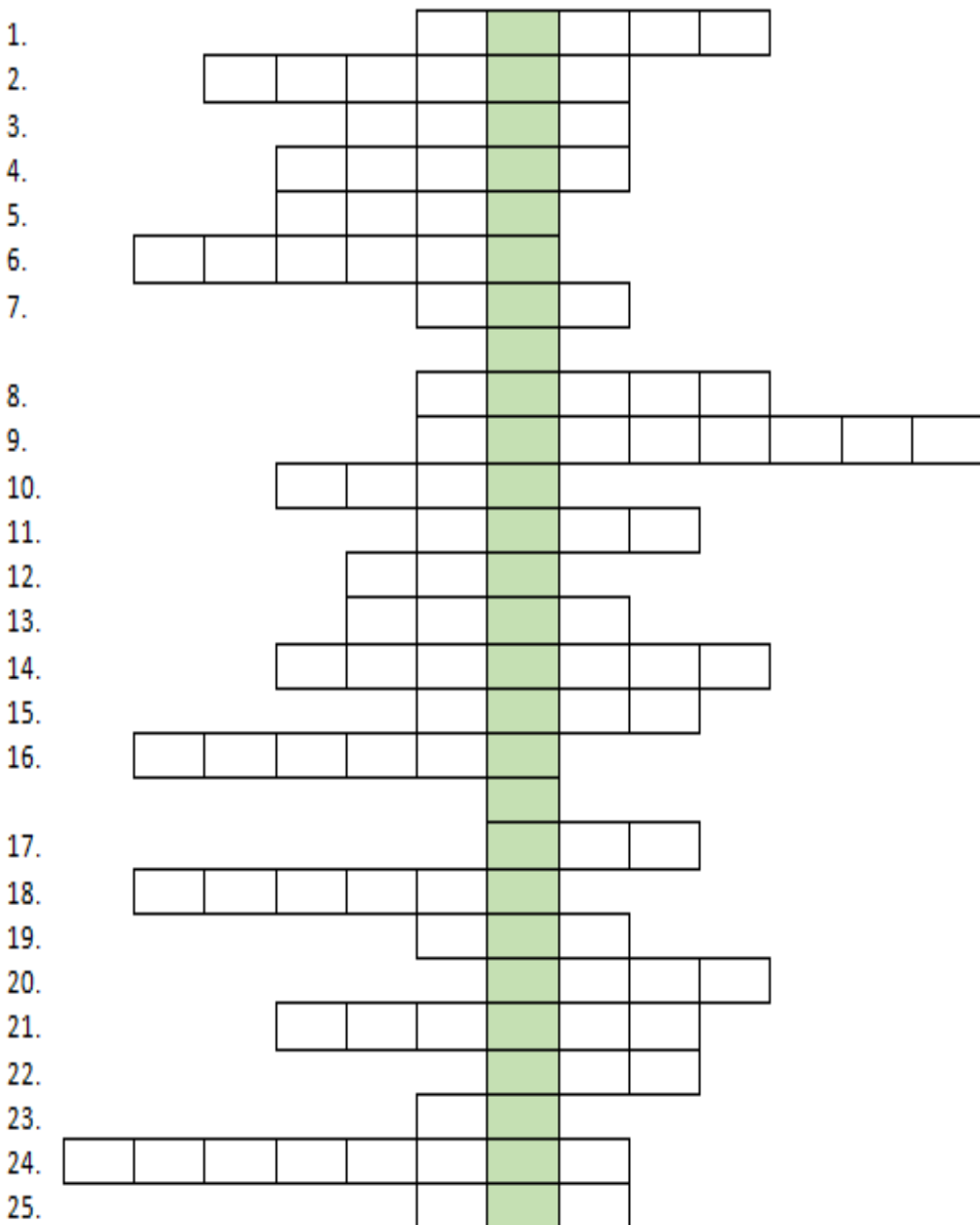
JSEM
DOMA,
MILÁČKU!

== CAN CAN WHAT MAN CAN'T ==

KŘÍŽOVKA PRO VŠECHNY ČTENÁŘE

Vyluštěte křížovku a její tajenku nám pošlete na email:
klara.moravcova23@gmail.com.
Jednoho z vás vylosujeme a odměníme!

A NAKONEC..

HLÁŠKY PROFESORŮ

Poznáte ke komu patří?

XY - „Vy jste Matěj s velkým M, nebo s malým M?“

YY – „Ty známky musíme nějakým způsobem vyrobit.“

YX – „The first Indians were Vikings.“

XX – „Největší rozhodnutí padla v posteli.“

